International Journal of Innovative Research in Education

Volume 5, Issue 4, (2018) 119-128

www.ijire.eu

A Content Analysis Study on Pre-School Education and Instructional Technologies
Okul Öncesi Eğitim ve Öğretim Teknolojileri İle İlgili Yapılan Araştırmalarla İlgili Bir İçerik Analizi Çalışması

Hüseyin Uzunboylu[*], Yakın Doğu Üniversitesi, Lefkosa, Kıbrıs, huseyin.uzunboylu@neu.edu.tr
Esra Gül Gündogdu, Yakın Doğu Üniversitesi, Lefkosa, Kıbrıs, gundogduesragul@gmail.com

Suggested Citation:
Uzunboylu, H. & Gündogdu, E.E. (2018). Okul Öncesi Eğitim ve Öğretim Teknolojileri İle İlgili Yapılan Araştırmalarla İlgili Bir İçerik Analizi Çalışması. *International Journal of Innovative Research in Education*. *5*(4), 119-128.

Gönderim 21 Mart, 2018; Düzeltme 18 Temmuz, 2018; Kabul edilen 1 Kasım, 2018.
Seçim ve hakem süreci sorumlusu Assoc. Prof. Dr. Zehra Ozcinar Teacher Training Academy.
©2018 SciencePark Research, Organization & Counseling. All rights reserved.

Abstract

Rapidly advancing technology, human life, as well as in every field is observed to be very effective in the field of education. Especially in pre-school period; The use of technology in teaching is a subject that has to be questioned a lot. The aim of this study is to investigate the articles search in the Scopus database in the context of “pre-school education” and “instructional Technologies” between the years 1976-2018. Content analysis evaluation criteria; the research model, the publication status of the research in journals, the number of publications by country, the year of publication, the researchers, the distribution of the keywords used by the researchers, the institutions that the researchers are affiliated with, the type of research done and the fields of research of the studies. When the results of the research are examined; More experimental research models related to "pre-school education" and "instructional technologies" were used. While it is seen that there is no journal related to the field, it has been seen that the related publications reached the highest point between 2010 and 2012, there is no specific researcher concentrated in the field, and “Social Learning Theory” comes at the beginning of the most used keywords. It was observed that the research was not based on a specific institution and the most research was realized in the USA according to the distribution of countries. It was observed that the research was not based on a specific institution and the most research was realized in the USA according to the distribution of countries. The most common type of research was used “article” and “Social Sciences” was the most commonly used keywords in the field of science. It is hoped that this research will guide all researchers working on pre-school education and training technologies.

Keywords: Preschool Education, Instructional Technologies, Content analysis, Social sciences, Social learning theory

* ADDRESS FOR CORRESPONDENCE: **Hüseyin Uzunboylu,** Near East University, Nicosia, Cyprus
E-mail address: huseyin.uzunboylu@neu.edu.tr / Tel.: +392-223-64-64

Özet

Hızla ilerleyen teknoloji, insan hayatının her alanında rol aldığı gibi eğitim alanında da oldukça etkili olduğu gözlemlenmektedir. Özellikle okul öncesi dönemde; öğretimde teknoloji kullanımı çokça sorgulanması gereken bir konudur. Bu çalışmanın amacı, 1976-2018 yılları arasında "okul-öncesi eğitim" ve "öğretim teknolojileri" anlarında yayınlanmış, ve Scopus veri tabanında taranan makalelerin içerik analizi yöntemiyle incelenmesidir. İçerik analizi değerlendirme kriterleri; araştırma modeli, araştırmaların dergilerde yayınlanma durumu, ülkelere göre yayın sayısı, yayın yılı, araştırmacılar, araştırmacıların kullandığı anahtar sözcüklerin dağılımı, araştırmacıların bağlı olduğu kurumlar, yapılan araştırmanın türü ve çalışmaların bilim alanlarıdır. Araştırma sonuçları incelendiğinde makalelerde; "okul-öncesi eğitim" ve "öğretim teknolojileri" ile ilgili daha çok deneysel araştırma modelleri kullanılmıştır. Alanla ilgili bir dergi olmadığı görülürken ilgili yayınların 2010-2012 yılları arasında en yüksek noktaya ulaştığı, alanda yoğunlaşmış belirli bir araştırmacının olmadığı, en çok kullanılan anahtar kelimelerin başında "Social Learning Theory" geldiği görülmüştür. En sık yayınlanan araştırma türü "article" olduğu görülürken, bilim alanları açısından en sık kullanılan anahtar kelime ise "sosyal bilimler" olmuştur. Bu araştırmanın, okul öncesi eğitim ve öğretim teknolojileri ile ilgili çalışan tüm araştırmacılara rehberlik etmesi umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul-öncesi eğitim, Öğretim teknolojileri, İçerik analizi, Sosyal bilimler, Sosyal öğrenme kuramı

1.Giriş

Okul öncesi dönem, çocuğun doğumuyla başlayıp ilkokula kadar geçen yılları kapsamaktadır. Gelişimin oldukça hızlı olduğu bu yıllarda çocuklar, dış etkenlerin etkisine en duyarlı olunan yaşlardadır. Bütün gelişim alanlarında (psikomotor, bilişsel, sosyal-duygusal gelişim ve kişilik yapısı) hızlı bir ilerleme görülür. Dolayısıyla bu yıllarda çocukların çeşitli yollarla desteklenmesi kritik bir öneme sahiptir.

Özellikle okul öncesi eğitim kurumlarının sunduğu ortamlar çocuk için son derece önem taşımaktadır. Okul öncesi eğitim, aile dışındaki planlı ve denetimli eğitimin kaynağıdır. Çocukları sağlıklı ve eğitsel ortamlarda bir araya getirerek, çocuğun akranlarıyla birlikte oyun gruplarına katılma gereksinimlerini karşılamaktadır. Bunların dışında tüm gelişim alanlarını desteklerken vicdani, kültürel ve insani değerlere bağlılığını geliştirip, kendini çeşitli yollarla ifade etmesine, özerklik kazanmasına imkan sağlayan bir eğitim sürecidir. Ayrıca, okul öncesi eğitim kurumları, çocuklara Türkçe´yi güzel ve doğru öğrenmelerini sağlamakta, onları ilköğretim aşamasına hazırlamaktadır (MEB, 2013).

Okul öncesi eğitim kurumları tüm bu eğitsel süreçi planlarken çocukların gelişim özelliklerine, kazanımlar ve göstergeleri göz önüne alarak planlamaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda eğitimciler, onlara birçok istendik ve kasıtlı davranışı kazandırabilmek için çeşitli öğretim stratejilerinden yararlanır. Son yıllarda teknolojinin hayatımızda oynadığı rol göz önünde bulundurulduğunda eğitim-öğretimin her aşamasında teknolojiden yararlanıldığı görülmektedir. Eğitim kurumlarında geleneksel yöntemlerle ve araç gereçlerle yapılan eğitimin ve öğretimin yerini bilgi teknolojilerinden faydalanılarak oluşturulan çoklu öğrenme ortamına bırakmaktadır.

Özellikle çocukluk dönemi, ileriki dönemler için birçok kazanımın temelini oluşturan, hızlı öğrenme kapasitesinin yüksek olduğu bir dönemdir. Bu nedenle okul öncesi dönemde teknolojinin bir öğretim aracı olarak kullanılması büyük önem taşımaktadır. Okul öncesi eğitim kurumlarında yararlanılan teknolojik araçlardan biri bilgisayardır. Slavin (2017) çocuk bilgisayarı bir oyun aracı olarak gördüğü için bilgisayardan hem haz almakta hem de bilgisayar aracılığıyla verilen bilgileri öğrenmektedir. Öğretmenler bilgisayar ve diğer teknolojik aletleri çocukların gelişiminsel özelliklerine, o günkü programlarının kazanım ve göstergelerine uygun etkinlik ve materyaller ile birarada kullanmaktadır. Teknolojinin bu yadsınamaz varlığı ve kuvveti kavramları anlama, kavramları tekrarlayabilme veya tekrarlarla öğrenmenin kalıcığına katkı sağlama gibi pekçok fırsat sunmaktadır.

Çocuklar okul öncesi eğitim kurumlarında birçok öğrenme süreçine katılım göstermektedir. Teknolojiden faydalanarak planlanan süreçlere baktığımızda; çember saatinde okunan bir hikayenin projeksiyon ile yansıtılması, bilgisayar veya tablet kullanılarak internet aracılığıyla anlatımın gerçekleşmesi, çocuklara çeşitli seslerin dinletilmesi ve ne olduğuna dair tahminde bulunmalarının istenmesi, yine bilgisayar ve tabletlere yüklenmiş eğitici programlara (yapılandırılmış ve yarı yapılandırılmış oyunlar, lego,

bulmaca ve boyama vb.) yer verilmektedir. Ayrıca eşleştirme, sıralama, gruplama, çeşitli sembolleri öğrenmelerini destekleyen aplikasyonlardan destek alınmaktadır. Tamamen kendi tecrübelerim

Çocukların gezilerde fotoğraf, video gibi teknolojik ürünlerden faydalanması veya gidemeyecekleri bir yeri online ziyaret etme şansı bulması okul öncesi eğitim kurumlarında çocukların öğrenimin teknoloji ile desteklenmesine örnek olarak verilebilir. Erken dönem çocukları yaparak, yaşayarak öğrenmektedir. Eğitimde, öğretim teknolojinin kullanılmasının sunduğu imkanda tam olarak budur. Onları birçok etkinlikte destekleyerek kalıcı izli öğrenmeler oluşturmalarına destek olur. Okul öncesi eğitim almayan çocuklar da ev ortamında birçok teknoloji araçlarına maruz kalmaktadır. Fakat öğrenim teknolojilerinin eğitime katkısını tespit etmek üzere bilimsel yöntemlerle yapılan çalışmalar da bilgisayarın vb. araçların uygun ve doğru kullanıldığı takdirde öğrenmeyi desteklediğini ve anlamayı geliştirdiğini göstermektedir (Kartal ve Güven, 2006). Bu nedenle okul öncesi eğitim kurumlarının daha spesifik, planlı ve amaça yönelik kullanım sağladığı görülmektedir.

1.1.Literatür İncelemesi

Yapılan araştırmalarda en çok dikkat çeken öğretmenlerin öğretim teknolojilerine yönelik tutumlarının incelenmiş olmasıdır. Erkan (2004) araştırmasında, okul öncesi öğretmeninin bilgisayara yönelik tutumlarını incelemiştir. Aral, Ünlü & Ünal (2007) çalışmalarında anaokulu ve anasınıfı öğretmenlerinin bilgisayara yönelik tutumlarını incelemişlerdir. Korkmaz ve Ünsal (2016) çalışmalarında, okul öncesi öğretmenlerin "teknoloji" kavramına yönelik sahip oldukları algıları metaforlar aracılığıyla ortaya çıkartmışlardır. Özturan ve Bozcan ise (2017) okul öncesi öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmanın önemine ilişkin görüşlerini araştırmışlardır.

Bazı çalışmalar ise Bilgisayar Destekli Eğitimi (BDE) diğer bir öğretim yöntemleriyle karşılaştırmıştır. Kacar ve Doğan (2007) okul öncesi eğitim alan altı yaş çocuklarına sayı ve şekil kavramlarını kazandırmada Bilgisayar Destekli Eğitim (BDE) ve Geleneksel Eğitim (GE) yöntemlerinin etkililiğini karşılaştırmışlardır. Başka bir çalışmada ise bazı dijital öğretme yöntemlerinin etkili öğrenme araçı olarak nasıl kullanıldığını göstermektedir. Yüksel'in (2011) araştırmasında dijital öykü hazırlama tekniğinin okul öncesi eğitim kurumlarında etkili bir öğrenme ve öğretme yöntemi olarak nasıl kullanıldığını araştırmıştır. Sezgin &Tonguç (2016) araştırmasında, mobil teknolojilerin, okul öncesi eğitimin amaçları arasında yer alan bedensel, zihinsel ve duygusal gelişiminin sağlanması amacına nasıl katkı sağlayacağının tespiti için örnek bir uygulama üzerinde testler yapmışlardır.

Öğretim teknolojileriyle ilgili yapılan diğer çalışmalar ise makalelerin içerik analizidir. Çakmak, Özüdoğru, Bozkurt, Ülker, Ünsal, & Boz, 2016) yaptığı araştırma 2014 yılına ait Social Sciences Citation Index (SSCI) kapsamındaki eğitim teknolojileri alanında önde gelen uluslararası sekiz dergideki makaleleri içerik analizi yöntemiyle incelemiştir. Göktaş ve ark. (2016) SSCI kapsamındaki dergilerde yayınlanan Türkiye adresli eğitim teknolojileri araştırmalarının; yöntemsel boyutlarını ve genel eğilimlerini incelemişlerdir. Erdoğmuş ve Çağıltay (2009) Türkiye'de eğitim teknolojileri alanında yapılan master ve doktora tezlerinde genel eğilimlerini araştırmıştır. İnci ve Kandır (2017) okul öncesi eğitim'de dijital teknolojinin kullanımıyla ilgili bilimsel çalışmaların değerlendirmiştir. Görüldüğü gibi "okul öncesi eğitim" ve "öğretim teknolojileri" birlikte alan oldukça sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır. Bu bağlamda okul öncesi eğitimde öğretim teknolojileri ile ilgili yapılacak araştırmalar bir zorunluluk teşkil etmektedir.

1.2.Amaç

Bu çalışmanın amacı okul öncesi eğitim ve öğretim teknolojileri ile ilgili yapılan araştırmaları içerik analizine göre değerlendirmektir.

Bu çalışmanın amacına ulaşabilmek için makaleler; araştırma modelleri, dergilere göre dağılımları, yayın yılı, öncü araştırmacılar, anahtar sözcükler, araştırmacıların bağlı olduğu kurumlar, yapılan çalış-

maların ülkelere göre dağılımı, yapılan araşt

(n=8), Açıklayıcı (n=4), Vaka İncelemesi ve Keşfedici (n=2) olduğu görülürken en az kullanılan araştırma modellerinin ise Kültür Analizi; Karşılaştırmalı; Örnek Olay ve Anlatı (n=1) olduğu görülmektedir.

Araştırmaların Dergilerde Yayınlanma Durumu

Araştırmaların dergilerde yayınlanma durumu ile ilgili veriler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Araştırmaların Dergilerde Yayınlanma Durumu

Source	Documents
Computers and Education Computers and Education	3
Educational Technology Research and Development	3
ACM International Conference Proceeding Series	2
Building Research and Information	2
Turkish Online Journal of Educational Technology	2
Others Journals	58

Tablo 2, araştırmaların dergilerde yayınlanma sayısını göstermektedir. Okul öncesi eğitim ve öğretim teknoloji alanında en yüksek sayıdaki yayın Computers and Education ve Educational Technology Research and Development' da (n=3) yayınlanmıştır. Ardından ACM International Conference Proceeding Series, Building Research and Information ve Turkish Online Journal of Educational Technology (n=2) olduğu görülmektedir.

Araştırmaların yıllara göre dağılımı ile ilgili veriler Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3: Yapılan Araştırmaların Yıllara Göre Dağılımı

Year	Documents
2010	10
2012	8
2017	8
2014	7
2013	6
2016	5
2015	5
2009	5
2008	5
2005	3
2011	2
2007	2
2002	2
2000	1
1991	1
Others Year	3

Tablo 3, yayın yılına göre makalelerin sayısını göstermektedir. Okul öncesi eğitim ve teknoloji en yüksek sayıdaki yayın 2010'da (n=10), 2012'de (n=8) ve 2017'de (n=8) yayınlanmıştır. En düşük sayıdaki yayınlar ise 2007, 2002'de (n=2) ve 2000, 1991 (n=1) yıllarında (n=2) yayın olarak yapıldığı görülmektedir.

Araştırmaların yazarlara göre dağılımı ile ilgili veriler Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4: Araştırmaların Yazarlara Göre Dağılımı

Author	Documents
Ettlie, J.E.	3
Alissandrakis, A.	2

Barry, E.	2
Bowers, F.	2
Cechova, I.	2
Charbonneau-Gowdy	2
Henderson, R.W.	2
Higgins, G.E.	2
Hwang, E.J.	2
Kanstrup, A.M.	2
Otero, N.	2
Perotti, V.J.	2
Saunders, J.	2
West, R.E.	2

Tablo 4, Okul öncesi eğitim ve teknoloji alanından yazarların kaç makale yayınladığını göstermektedir. Ettlie, J.E. (n=3) makele yayınlayarak en yüksek sayıda ki yayını yaptığı görülmektedir. İki (2) yayınla Alissandrakis, A.; Barry, E.; Bowers, F.; Cechova, I.; Charbonneau-Gowdy; Henderson, R.W.; Higgins, G.E.; Hwang, E.J.; Kanstrup, A.M.; Otero, N.; Perotti, V.J.; Saunders, J. ve West, R.E.'in yayınları görülmektedir.

Araştırmalarda yazarların kullandığı anahtar kelimeler ile ilgili veriler Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5: Yapılan Araştırmalarda Yazarların Kullandığı Anahtar Kelimeler

Sheet	Documents
Social Learning Theory	48
Human	15
Teaching	12
Social Learning	11
Technology	11
Education	10
Priority Journal	10
Students	10
E-learning	8
Review	8
Humans	7
Social Networking (online)	7

Tablo 5, Okul öncesi eğitim ve teknoloji ile ilgili çalışmalarda yazarların kullandığı anahtar kelimelerin sıklığını göstermektedir. En yüksek sayıda kullanılan anahtar kelime "social learning theory" (n=48)'dir. "Human" (n=15) kullanılan ikinci anahtar kelimeyken, "teaching" (n=12), "Social Learning" (n=11) ve "Technology" (n=11) olarak takip ettiği görülmektedir. Ardından "Education"; "Priority Journal"; "Students" (n=10), "E-learning" ve "Review" (n=8) ve "Humans"; "Social Networking (online)" (n=7) olduğu görülmektedir.

Araştırmaların yazarlara göre dağılımı ile ilgili veriler Tablo 6'de verilmiştir.

Tablo 6: Araştırmacıların Kurumlarıına Göre Dağılımları

Affilation	Documents
Rochester Institute of Technology	2
Universidad Andres Bello	2
Univerzita obrany v Brne	2
Claremont Graduate University	2
Indiana University of	2
Pennsylvania	2

Universidade do Minho	2
University of Louisville	2
Aalborg Universitet	2
University of California, Santa	2
University of Malaya	2
Tokyo Institute of Technology	2
University of Hertfordshire	2
Gouvernement du Canada	2

Tablo 5, Okul öncesi eğitim ve teknoloji ile ilgili yapılan araştırmaların hangi kurumlarca yapıldığını ifade etmektedir. İki (2) yayınla "Rochester Institute of Technology"; "Universidad Andres Bello"; "Univerzita obrany v Brne"; "Claremont Graduate University"; "Indiana University of"; "Pennsylvania"; "Universidade do Minho"; "University of Louisville"; "Aalborg Universitet"; "University of California, Santa"; "University of Malaya"; "Tokyo Institute of Technology"; "University of Hertfordshire"; "Gouvernement du Canada" olduğu görülmektedir.

Araştırmaların yazarlara göre dağılımı ile ilgili veriler Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7: Yapılan Araştırmaların Ülkelere Göre Dağılımı

Country	Documents
United States	43
United Kingdom	12
Canada	8
Undefined	6
China	5
Australia	3
Japan	3
Malaysia	3
Turkey	3
Others Country	31

Tablo 7'da gösterildiği gibi, 1976-2018 yılları arasında 31 farklı ülkede yapılan çalışmalar bulunmuştur. United States (n=43)'in en çok yayını olan ülke olduğu görülürken, United Kingdom (n=12); Canada (n=8); Undefined (n=6); China (n=5); Australia; Japan, Malaysia ve Turkey'de (n=3) yayına sahiptir.

Araştırmaların türüne göre dağılımı ile ilgili veriler Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8: Yapılan Araştırmaların Türüne Göre Dağılımları

Document Type	Documents
Article	40
Conference Paper	20
Review	5
Book Chapter	3
Article in Press	2
Note	1
Total	71

Tablo 8'de, okul öncesi eğitim ve teknoloji ile ilgili yapılan araştırmaların türlerine dağılımı görülmektedir. En çok yapılan araştırma tipi Article (n=40) olduğu gözlenirken, Conference Paper (n=20), Review (n=5), Book Chapter (n=3), Article in Press (n=2) ve Note (n=1) toplamda 71 çalışmanın olduğu görülmektedir.

Araştırmaların bilim alanlarına ile ilgili veriler Tablo 9'de verilmiştir.

Tablo 9: Yapılan Araştırmaların Bilim Alanlarına Göre Dağılımları

Subject Area	Documents
Social Sciences	30
Computer Science	19
Medicine	10
Engineering	6
Psychology	4
Business, Management and Accounting	2
Total	71

Tablo 9, okul öncesi eğitim ve teknoloji ile ilgili yapılan araştırmaların bilim alanları görülmektedir. Yetmiş bir (71) araştırmanın en çok kullanılan bilim alanı "Social Sciences" (n=30) olmuştur. "Computer Science" (n=19), "Medicine" (n=10), "Engineering" (n=6), "Psychology" (n=4) ve "Business, Management and Accounting" (n=2)'un takip ettiği görülmektedir.

4.Tartışma ve Sonuç

Eğitim ve öğretim teknolojileri insan yaşamında oldukça önemli rollere sahip iki temel öğedir. Özellikle okul öncesi dönemde teknolojinin bir öğretim aracı olarak kullanılması büyük önem taşımaktadır. Okul öncesi eğitim; çocukların gelişimsel özellikleri, yetenekleri ve bireysel farklılıklarını gözeterek onlara donanımlı sınıf ortamlarında bilişsel, psikomotor, sosyal-duygusal yönden gelişebileceği, yaratıcılıklarını destekleyeceği ve kişilik gelişiminin temellerinin atıldığı, kendine güven dugusunun geliştiği oyun temelli bir eğitim süreçidir (Ogelman Gülay ve ark., 2014).

Pek çok çocuğun bilgisayar ve telefonlarla tanışması oyunlar aracılığı ile gerçekleşir. Birçok eğitimci ve ebeveyn çocukların bilgisayar ve cep telefonlarında gösterdikleri azim ve isteğin sınıf ortamına taşınıp taşınmayacığını merak etmiştirlerdir (Slavin, 2017). Bu amaç doğrultusunda birçok öğretici oyun tasarlanmıştır. Bunların pek çoğu basit alıştırmalar ve birtakım uygulama tekniğinin oyun formatı olsa da birçoğuda oldukça yaratıcılığı desteklemektedir.

Son yıllarda büyük atılım gösteren öğretim teknolojileri, erken çocukluk döneminde de aktif ve yardımcı bir öğrenme yöntemi olarak kullanılmaya başlamasıyla bu alanda yapılan çalışmalar oldukça önem kazanmıştır. Gelişimin temellerinin atıldığı ve öğrenmenin en hızlı olduğu okul öncesi dönemde "okul öncesi öğretim teknolojileri" konusuyla ilgili yapılan çalışmaların sıklığını, dağılığımı, hangi alanlarda dağılım gösterildiğinin bilinmesini gerekli kılmaktadır. Bu araştırma, okul öncesi dönem çocuklarının öğrenme süreçlerinde öğretim teknolojileri kullanımına dair yapılan çalışmaları sunmaktadır.

Araştırma 1976-2018 yılları arasında Scopus veri tabanının taranması sonucu toplam 93 makale bulunmuştur. Bu araştırmanın bulgulardan yola çıkarak en çok deneysel çalışmaların (24) yapılması okul öncesi dönem çocuklarının öğrenme süreçlerine katkı sağlayacak yeni aplikasyonların geliştirilmesi, bu aplikasyonların sınama süreçi yani uygulanabilirliğinin olup olmadığının sınanması deneysel çalışmaların en sık kullanılan çalışmalar olmasını da beraberinde getirmiştir. Olgunun tanımlanması tüm araştırma gayretlerinin başlangıç noktası olduğu bilinmektedir (Büyüköztürk, 2017). Eğitim araştırmalarında en yaygın kullanılan betimsel yöntem bu çalışmada da en sık kullanılan (16) ikinci araştırma modeli olduğu görülmektedir. Literatür taramasının (9) çalışılma sıklığı göz önüne alındığında alanla ilgili araştırmaların kuramsal temellerinin ortaya atılması, benzer çalışmaların sonuçlarının incelenmesi farklılık ve benzerliklerin nedenleri hakkında bilgi sunması, yeni yapılacak çalışmalara da ışık tutması nedeniyle sıklıkla tercih edildiği düşünülmektedir. Erdoğmuş ve Çağıltay'ın (2009) çalışmasında da çoğunlukla deneysel, ve betimsel analizi metod kullanıldığı saptanmıştır. Bu araştırmada kullanılan diğer bir araştırma modeli ise (8) içerik analizidir. Birçok nitel verinin nicelleştirildiği araştırmaların arttırılması birçok veriyi bir arada gözler önüne sermektedir. Bu verilerden yola çıkarak

farklı türde yapılan araştırmaların sıklığının arttırılması okul öncesi eğitim ve öğretim teknolojisinin gelişimsel süreçine citti katkı sağlacağını söyleyebiliriz.Yapılan araştırmalarda azınlıkla kullanılan araştırma modelleri ise açıklayıcı (4), vaka incelemesi; keşfedici; ilişkisel tarama (2), kültür analizi; karşılaştırmalı; örnek olay ve anlatı (1) modelleri olduğu görülmektedir. Bu sonuç bağlamında yeni yapılacak çalışmalarda bu yöntemlere sıklıkla yer verilmesi gerekli görülmektedir.

Analiz sonuçlarına bakıldığında alanla ilgili bir derginin olmadığını söyleyebiliriz. Yani okul öncesi eğitim öğretim teknolojileri ile ilgili bir dergiye alanda ihtiyaç duyulmaktadır. Araştırmada okul öncesi eğitim ve öğretim teknolojileri ile ilgili yayınların 2010-2012 yılları arasında en yüksek noktaya ulaştığı görülmektedir, ancak 2017 yılında 9 yayının yapılması oldukça ilginç değerlendirilirken şunu söyleyebiliriz. Öğretim teknolojileri sürekli olarak yenilenmekte eğitim uygulamalarında kullanımı yaygınlaşmaktadır. 2012 den sonra ki yıllarda düşüşün olması bu yöndeki araştırma ihtiyacınıda beraberinde getirmektedir. Özellikle yenilikçi öğretim teknolojilerin (flip learning, gamication, …) okul öncesi eğitim döneminde kullanılmasına yönelik araştırmaların yapılmasını gerekli kılmaktadır. Bu noktada araştırmacıların ilgilerini bu yöne çekmeleri önerilmektedir. Literatür incelendiğinde İnci ve Daşçı'nın (2017) okul öncesi eğitimde dijital teknolojinin kullanımıyla ilgili çalışmaların 2010 yılından 2016 yılına doğru genel anlamda artış gösterdiğini tespit etmişlerdir. Göktaş ve ark. ise (2016) Türkiye'de yapılan "eğitim teknolojileri" çalışmalarının sayısının 2002 yılından sonra önemli ölçüde arttığı ortaya koymuştur.

Araştırmaların yazarlara göre dağılımı ile ilgili bulgularda görüleceği üzere bazı makalelerin farklı ülkelerdeki yazarlar tarafından yazıldığı görülmüştür. Bu da alanın evrensel olduğunu göstermektedir. Ayrıca alanda yoğunlaşmış belirli bir araştırmacının olmadığı görülmektedir. Bir araştırmacının en fazla üç (3) diğerlerinin ise iki (2) ve bir (1) makale yayınlama şeklinde sıralandıkları görülmektedir. Bu nedenle sadece bu alanda çalışacak belirli bir araştırmacının olmaması, alanın sahipsiz olduğunun ve alanda ciddi araştırmacı boşluğunun olduğunun işaretlerini vermektedir. Araştırmacıların bu alana yoğunlaşması ve araştırmalarını bu yönde yoğunlaştırmalarının alana büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yapılan araştırmalardan kullanılan anahtar kelimelerin başında "Social Learning Theory" (n=48) geldiği görülmektedir. Sosyal öğrenme kuramı, Bandura (1977) tarafından ortaya konulan, taklit ya da gözleme dayalı öğrenme olarak da bilinen, model olma, gelişimin güçlü kaynağı olduğuna vurgu yapan teoridir (akt. Berk, 2013). Gözlem yoluyla öğrenme belli bir süreçin yaşanmasını gerektirir. Kısaca öğrenme bir anda gerçekleşmez. Gözlem yoluyla öğrenme, "Dikkat" (model alma); "Hatırlama" (zihinsel örgütleme; "Uygulama" (davranışı kontrollü hale getirme); "Güdülenme" (dolaylı-doğrudan-kendini pekiştirme) süreçlerinden oluşmaktadır (Bandura, 1999). Okul öncesi dönemde çocuklar önce ebeveynlerinden daha sonra okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmenleri ve akranları aracılığıyla öğrenme sağlar. Tüm gözlem yaptığı kişiler dışında öğretim teknolojileri de bu basamaklar aracılığıyla öğrenmeyi sağlamaktadır. Bu dönem çocuklarının gelişimsel ve öğrenme süreçleri göz önüne alındığında sosyal öğrenme teorisi başlığında yapılan çalışmaların çoğunlukta olması oldukça paralellik göstermektedir.

Yapılan analizler soucu araştırmaların belirli bir kuruma dayanmadığı görülmekte ve belli bir yazarın olmamasıyla paralellik göstermektedir. Bu yöndeki çalışmaların arttırılması için "okul öncesi öğretim teknolojisi" başlığı altında araştırma merkezleri kurulabilir ve bu yönde orijinal ve yeni araştırmalar ortaya konulabilir.

Yapılan araştırmaların ülkelere göre dağılımlarına bakıldığında analiz edilen yayınların % 36.98'sinin ABD'de gerçekleştiğini ortaya koymuştur. Bu oran, ABD'deki araştırmacıların yeni konular üzerinde çalışmada daha istekli olduklarını göstermektedir. Özellikle internet ve yeni iletişim teknolojilerinin Amerikan okulllarında çok hızlı yaygınlaştığı bilinmektedir. Bu da ülkedeki okulların hızla internet ile kucaklaşmasını ve birçok kütüphaneye ulaşım, bilgiye kolay erişme imkanı sağlarken öğrencilerin öğrenme sürecinde önemli ölçüde katkı sağladığını düşündürmektedir.

Ayrıca araştırmaların büyük bir çoğunluğunun ingilizce ana dili olan ülkelerde yapıldığı saptanmıştır. Bu sonuç beklenen bir sonuçtur. Diğer alanlarda ki araştırmalarda olduğu gibi, Dünya'da bilim dili olarak ingilizcenin dominant olması bu sonucu doğurmaktadır. Ancak; China, Japon, Malaysia, Turkey listede olması oldukça umut vericidir. Yani farklı dillerdeki yayınların artması alana çok ciddi katkılar sağlayabilir.

Bunun dışında birçok alanda yayınlanan araştırmalarda olduğu gibi bu araştırmada da "article" en baştadır. Ancak "conference paper" yaklaşık %30 luk bir dilimle dikkat çekicidir. Uluslararası yapılan kongrelerin sayı ve niteliğinin artması beraberinde okul öncesi ve öğretim teknoloji içerikli bildirilerinde yayınlanma şansını yakaladığı söylenebilir.

Beklendiği üzere, yapılan araştırmaların "Social Sciences" ve "Computer Sciences" ağırlıklıdır. Bu da okul öncesi eğitim döneminin sosyal bilimlere dayandığı öğretim teknolojisininde yazılım ve donanım ağırlıklı olarak okul öncesi okullarında kullanılması, doğal olarak yapılan araştırmaların bu iki alan üstünde odaklanmasıyla açıklanabilir.

Kaynakça

Aral, N., Ayhan, B. A., Ünlü, Ö., Erdoğan, N. & Ünal, N. (2007). Anaokulu ve Anasınıfı Öğretmenlerinin Bilgisayara Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi. 6*(19) 01-08

Bandura A., Pastorellli C., Barbaranelli C. & Cappara G.V., (1999). Self- Effcacy Pathways to Childhood Depression. *Journal of Personality and Social Psychology. 76* (2) 258-269.

Berk, L. E. (2013). Bebekler ve Çocuklar: Doğum Öncesinden Orta Çocukluğa. Erdoğan, I. N. (Çev.). Ankara: İmge. (Yedinci Baskıdan Çeviridir).

Büyüköztürk, Ş. (2017). Veri Analizi El Kitabı, 23. Baskı. Ankara: Pegem Akademi. (İlk Baskı 2002).

Çakmak, K. E., Özüdoğru, G., Bozkurt, B. Ş., Ülker, Ü., Ünsal, N. & Boz, K. (2016). 2014 Yılında Eğitim Teknolojileri Alanındaki Yayımlanan Makalelerin İncelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama. 6*(1) 79-108

Erkan, S. (2004). Erken Çocukluk Eğitimcilerinin Bilgisayara Yönelik Tutumları: Bireysel Özelliklerin Rolü. OMEP Dünya Konsey Toplantısı ve Konferansı, Bildiri Kitabı 3, 360- 371, Kelebek Matbaası, İstanbul.

Göktaş, Y., Küçük, S., Aydemir, M., Telli, E., Arpacık, Ö., Yıldırım, G. & Reisoğlu, İ. (2016). Türkiye'de Eğitim Teknolojileri Araştırmalarındaki Eğilimler: 2000-2009 Dönemi Makalelerinin İçerik Analizi. *Educational Sciences: Theory & Practice. 12*(1) 177-199

İnci, A. M. & Kandır, A (2017). Okul Öncesi Eğitim'de Dijital Teknolojinin Kullanımıyla İlgili Bilimsel Çalışmaların Değerlendirilmesi. Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 10(2). doi:10.17218/hititsosbil.335370

Kacar,. Ö. A. & Doğan, N. (2007). Okul öncesi Eğitimde Bilgisayar Destekli Eğitimin Rolü. Akademik Bilişim 2007 Dumlupınar Üniversitesi. 1-10

Kartal, G. & Güven, D. (2006). Okul öncesi Eğitimde Bilgisayarın Yeri ve Rolü. Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi. Cilt. 23 s.20-34

Korkmaz, F. & Ünsal, S. (2016). Okul Öncesi Öğretmenlerin ''Teknoloji'' Kavramına İlişkin Metaforik Algılarının İncelemesi. *Mustafa Kemal University Journal of Graduate School of Social Sciences. 13*(35) 194-212

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2013). Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Programı. Ankara: Kocabıyık, F.

Ogelman Gülay, H., Ünüvar, P., Körükçü, Ö., Çalısandemir, F.,Kıldan, A., Katrancı, M., Elibol, F… & Çivik, S. (2014). Okul Öncesine Giriş. Serdal Seven (Ed.), Ankara: Pegem Akademi.

Özturan, S. & Bozcan, B. E. (2017). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Kullanmanın Önemine İlişkin Görüşleri. *Journal of Research in Education and Teaching*. 6(3) 78-90

Sezgin, E. & Tonguç, G. (2016). Okul Öncesi Eğitimde Mobil Teknolojilerin Kullanılmasına Yönelik Örnek Bir Araştırma. *Journal of Research in Education and Teaching*. 5(34) 296-303

Slavin, E. R. (2017). Eğitim Psikolojisi Kuram ve Uygulama. (10. Baskı). Yüksel, G. (Ed). (ilk Baskı 2013).

Yüksel, P. (2011). Usıng Dıgıtal Storytellıng In Early Chıldhood Educatıon: A Phenomenologıcal Study Of Teachers' Experıences. Ph. D

Erdoğmuş, U. F. & Çağıltay, K. (2009, 02). Türkiye'de Eğitim Teknolojileri Alanında Yapılan Master ve Doktora Tezlerinde Genel Eğilimler. Akademik Bilişim'09 - XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri. Şanlıurfa